

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Historia Literatury Polskiej – klasycyzm i romantyzm**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-HLPKiR-23hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów: I
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: **30 h KON**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr hab. Jerzy Borowczyk, prof. UAM; jerzybor@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

- zaznajomienie studentów z ważnymi dziełami i arcydziełami literatury polskiej w epoce klasycyzmu po 1795 roku i romantyzmu wraz z umiejętnością odniesienia ich do ogólnego kontekstu przemian historycznych i kulturowych;
- doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na specyfikę tekstów powstałych w epoce późnego klasycyzmu i romantyzmu;
- kształcenie umiejętności operowania kategoriami historyczno- i estetycznoliterackimi, a także posługiwanie się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu innych modułów kształcenia polonistycznego i historycznego (w tym „Nauki pomocnicze historii”, „Poetyka z analizą dzieła literackiego”, „Wiedza o historycznym rozwoju polszczyzny”, „Literatura powszechna”);
- kształcenie umiejętności formułowania samodzielnych wypowiedzi ustnych i pisemnych na temat literatury oraz kultury epok klasycyzmu po 1795 roku i romantyzmu (z uwzględnieniem specyfiki warsztatu literaturoznawczego);
- formowanie świadomości interdyscyplinarnego statusu wiedzy o literaturze i kulturze w epoce późnego klasycyzmu i romantyzmu, w tym szczególne zwrócenie uwagi na połączenia historii literatury z historią Polski i dziejami powszechnymi;
- formowanie wrażliwości humanistycznej oraz postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Potrafi wskazać arcydzieła i kluczowe utwory literackie klasycyzmu po 1795 roku i romantyzmu, a także zreferować ich problematykę oraz kształt estetyczny z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej.	HS_W01, HS_W02, HS_W07
EU_02	Potrafi analizować, interpretować i wartościować teksty literackie reprezentatywne dla epoki późnego klasycyzmu i romantyzmu z wykorzystaniem podstawowej wiedzy z zakresu wybranych teorii i metodologii badań literackich oraz odróżniać najważniejsze historyczne systemy komunikacji literackiej (w tym obiegi literackie, formy gatunkowe, formy podawcze, języki artystyczne).	HS_W02, HS_W03, HS_W04, HS_W08
EU_03	Umie rozpoznać i scharakteryzować kluczowe idee filozoficzne i estetyczne stymulujące rozwój literatury oraz kultury epoki klasycyzmu po 1795 roku i romantyzmu.	HS_W05, HS_W07, HS_W08

EU_04	Posługuje się wiedzą o ważnych wydarzeniach i zjawiskach z zakresu historii Polski i dziejów powszechnych oraz wyjaśnić ich wpływ na genezę i problematykę utworów literackich oraz na rozwój kultury polskiej okresu późnego klasycyzmu i romantyzmu.	HS_W05, HS_W07 HS_W08
EU_05	Umie dokonać periodyzacji literatury polskiej z lat 1795-1863, umieścić ją w szerszym kontekście kulturowym i formułować na tej podstawie wnioski.	HS_W01, HS_W02, HS_W03, HS_U11
EU_06	Potrafi dostrzec związki literatury, kultury i sztuki epoki późnego klasycyzmu i romantyzmu z literaturą, kulturą i sztuką powszechną oraz z kluczowymi wydarzeniami z historii Polski i historii powszechnej.	HS_W02, HS_W05, HS_W07, HS_U01
EU_07	Potrafi samodzielnie zrealizować proste zadanie badawcze (z zastosowaniem w praktyce podstawowych elementów historycznoliterackiej procedury badawczej, takich jak dobór i analiza źródeł, rozpoznanie stanu badań, zdefiniowanie i analiza problemu poznawczego, skonstruowanie spójnego wywodu argumentacyjnego, sformułowanie wniosków) z wykorzystaniem wiedzy o literaturze z lat 1795-1863.	HS_W11, HS_U05, HS_U06
EU_08	Umie operować informacją naukową (w tym wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje dotyczące literatury epoki romantyzmu, dobierać właściwe edycje tekstów, posługiwać się słownikami i kompendiami literaturoznawczymi, bibliotekami cyfrowymi) oraz zastosować ją w konkretnym kontekście zawodowym.	HS_W05, HS_U04, HS_U08
EU_09	Potrafi operować pisemną formą wypowiedzi naukowej, napisać analityczno-interpretacyjną pracę historycznoliteracką, a także przygotować wystąpienie w dyskusji, przedstawić (również w formie prezentacji multimedialnej) i uzasadnić swoje stanowisko z wykorzystaniem poglądów innych autorów.	HS_U03, HS_U09, HS_U10, HS_U11
EU_10	Potrafi pracować w zespole wedle celów i wskazówek formułowanych przez kierownika zespołu.	HS_U04, HS_K04, HS_K10
EU_11	Potrafi wyjaśnić rolę literatury i kultury epoki klasycyzmu postanisławowskiego i romantyzmu w budowaniu tożsamości zbiorowej, więzi społecznych oraz wykorzystać tę kompetencję w osobistym, angażującym etyczną wrażliwość udziale w różnych formach życia zbiorowego (w tym we własnej pracy), a także w pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i Wielkopolski.	HS_K01, HS_K02, HS_K03, HS_K04, HS_K05, HS_K09

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Problemy klasycyzmu po 1795 roku (np. reakcja pisarzy na upadek I Rzeczypospolitej, estetyka i światopogląd klasycyzmu i sentymentalizmu) oraz przełomu romantycznego (np. programy i manifesty, polemiki z klasycyzmem i racjonalizmem, rola klasycyzmu postanisławowskiego).	EU_01 – 08
Gatunki literackie klasycyzmu postanisławowskiego (np. elegia patriotyczna, tragedia neoklasycystyczna, romans sentymentalny, sielanka) oraz romantyzmu (np. ballada, powieść poetycka, dramat romantyczny, komedia, poemat dygresyjny, powieść).	EU_01 – 08
Kategorie estetyczne, np: klasycyzm, sentymentalizm, tragizm, groteska, ironia, frenezja, melancholia, komizm, realizm.	EU_01 – 03; EU_06 – 08
Elementy historii XIX wieku i jej wpływ na idee romantyczne – problem upadku I Rzeczypospolitej, sposoby ocalania i krzewienia tożsamości narodowej w sytuacji	EU_01 – 08; EU_11

braku niepodległego państwa, problem rewolucji, historyzm, providencjalizm, romantyczne historiozofie (np. mesjanizm) itd.	
Twórczość najwybitniejszych późnych klasycystów i romantyków z uwzględnieniem ewolucji i przemian w jej obrębie oraz związanych z nią pojęć (np. neoklasycystyczna tragedia Felińskiego, idylla w ujęciu Brodzińskiego, kategoria czułości w prozie Wirtemberskiej, profetyzm Mickiewicza, mistycyzm Słowackiego, historiozofia Krasińskiego, Norwidowska ironia etc.).	EU_01 – 08
Krytyka literacka z lat 1795-1863 (np. różne koncepcje idylliczności, czułości i romantyczności, emigracyjne sądy o twórczości Słowackiego, spory o powieść).	EU_01 – 03; EU_07 – 08
Klasycyzm po 1795 roku i romantyzm polski wśród klasycyzmów i romantyzmów europejskich (recepja historyczna i typologiczna).	EU_03; EU_06 – 08
Recepja późnego klasycyzmu i romantyzmu w literaturze epok późniejszych oraz jego rola w budowaniu tożsamości zbiorowej Polaków.	EU_05; EU_07; EU_08; EU_11
Przygotowywanie analityczno-interpretacyjnej pracy historycznoliterackiej oraz prezentacji multimedialnej poświęconej wybranym zagadnieniom literatury lat 1795-1863.	EU_02; EU_07 – 10;

5. Zalecana literatura:

- Przybylski R., Witkowska A., *Romantyzm*, PWN, Warszawa 1997 (lub inne wydanie).

Ponadto student/-ka ma obowiązek przedłożyć listę lektur obejmującą 20 tytułów (10 z części obowiązkowej oraz 10 z części uzupełniającej spisu lektur). Obowiązkowa jest także znajomość opracowań wykorzystanych w trakcie zajęć.

Część obowiązkowa:

1. A. Feliński, *Barbara Radziwiłłówna* (oprac. D. Ratajczak)
2. Z. Krasiński, *Nie-Boska komedia* (oprac. M. Janion)
3. J.I. Kraszewski, *Ulana*
4. A. Malczewski, *Maria. Powieść ukraińska* (oprac. R. Przybylski)
5. A. Mickiewicz, *Wybór poezji* (oprac. C. Zgorzelski)
6. A. Mickiewicz, *Dziady kowieńsko-wileńskie* (cz. I, II, IV) i *Dziady drezdeńskie* (cz. III)
7. A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (oprac. S. Pigoń)
8. C. Norwid, *Vade-mecum* (oprac. J. Fert)
9. J. Słowacki, *Kordian* (oprac. M. Inglot)
10. J. Słowacki, *Beniowski* (oprac. A. Kowalczykowa)

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	

Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu										
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08	EU_09	EU_10	EU_11
Egzamin pisemny											
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X			X	X
Egzamin z „otwartą książką”											
Kolokwium pisemne											
Kolokwium ustne											
Test											
Projekt											
Esej											
Raport											
Prezentacja multimedialna								X	X		
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)											
Portfolio											
Inne (jakie?) – Praca pisemna, analityczno-interpretacyjna								X	X		
...											

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

5,0 – bardzo dobra znajomość arcydzieł i kluczowych utworów literatury polskiej epoki klasycyzmu postanislawowskiego i romantyzmu, bardzo dobra umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej, bardzo dobra znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych oraz historii i kultury lat 1795-1863, wysoka świadomość roli literatury późnoklasycystycznej i romantycznej w europejskim i polskim dziedzictwie kulturowym, bardzo wysoka sprawność analityczno-interpretacyjna, bardzo dobra umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej (prezentacja, wystąpienie w dyskusji, referat historycznoliteracki).

4,5 – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz umiejętności operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej.

4,0 – możliwy szerszy zakres niedociągnięć: nieco niższa znajomość arcydzieł i kluczowych utworów literatury polskiej epoki klasycyzmu postanislawowskiego i romantyzmu, nieco niższa umiejętność referowania ich problematyki, nieco niższa znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych oraz historii i kultury lat 1795-1863 .

3,5 – zadowalająca znajomość arcydzieł i kluczowych utworów literatury polskiej epoki klasycyzmu postanislawowskiego i romantyzmu, zadowalająca umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), zadowalająca znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych oraz historii i kultury epoki późnego klasycyzmu i romantyzmu, zadowalająca sprawność analityczno-interpretacyjna i umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej.

3,0 - zadowalająca znajomość arcydzieł i kluczowych utworów literatury polskiej epoki klasycyzmu postanislawowskiego i romantyzmu, zadowalająca umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), słaba znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych oraz historii i kultury lat 1795-1863, słaba sprawność analityczno-interpretacyjna oraz niska umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej.

2,0 - niezadowalająca znajomość arcydzieł i kluczowych utworów literatury polskiej epoki klasycyzmu postanislawowskiego i romantyzmu, brak umiejętności referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej, niezadowalająca znajomość ważnych idei filozoficznych i estetycznych oraz historii i kultury lat 1795-1863, brak sprawności analityczno-interpretacyjnej, brak umiejętności operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej.